

Instruktion för Brandrotemästare inom Örebro läns Brandstodsbolag.

1:o. **Brandsyn.** Årligen i maj månad skall brandsyn hållas å varje hus, som är i bolaget försäkrat eller vari inrymtes försäkrad löseegendom.

Brandbreven skola vid anfordran uppvisas för rotemästarna.

Protokoll föres enligt fastställt formulär och delgives genast försäkringshavaren eller hans ombud, med förståndigande att skyndsamt och senast 31 juli avhjälpa anmärkta bristfälligheter.

De förhållanden, som vid brandsyn företrädesvis skola undersökas, äro:

a) Att eldstäder, murar och skorstenar är i gott skick; skolande alla bristfälligheter, såsom sprickor, röta å murar och skorsten, för stor öppning vid spjällgången, så att gnistor därigenom kunna utkomma, anmärkas för att avhjälpas. Brandsyn skall även förbjuda begagnande av bristfälliga eldstäder, murar eller rökgångar, om fortsatt begagnande anses medföra synbar fara för eld. Även härom skall anteckning göras i protokollet.

b) Att kaminer eller dylika ugnar icke är uppställda på mindre avstånd än 25 centimeter från trävägg, som icke är beklädd med tegel; att rökgångar, som äro gjorda av järnplåt, skola vara skilda på minst 25 centimeters (10 verktrum) avstånd från allt trä; att stockar icke finnas inmurade emellan eller inuti pipor och murar.

c) Att alla i bolaget försäkrade ångmaskiner är försedda med ändamålsenlig gnistsläckare samt med asklåda av järn, som kan tillslutas.

d) Att eldfarliga ämnen icke är upplagda invid eller i grannskapet av skorstenspipor på vindarna; att ej större upplag af bränsle eller andra lätt antändbara ämnen än behovet för dagliga förbrukningen förvaras i det rum, vari ångmaskinseldstad är inrättad.

e) Att föreskriven brandredskap finns och är lätt tillgänglig. Handsprutor och slangsprutor ska provas.

f) Att anmäla hos brandstodsnämnden, om byggnad vanvårdas eller dess värde på annat sätt förminsкас, eller om förvaringssättet eller upplagsplatsen för varm aska anses medföra fara för eld.

2:o. **Restsyn** hålles under augusti månad för att utröna om anmärkta bristfälligheter blivit avhjälpta, varefter protokollet så fort ske kan avlämnas till nämndens ordförande.

3:o. **Extra brandsyn.** Emellan nu bestämda tider skola rotemästarna efterse, att alla försiktighetsmått till förekommande av eldfara iakttagas och, då något finns att anmärka, därom tillsäga försäkringshavaren och göra anmälan till nämnden.

4:o. **Brandredskap.** Vid varje, även endast tillfälligtvis bebodd gård, ävensom vid varje gården tillhörande bebodd lägenhet på mera än 300 meters avstånd från huvudgården skola vid fem kronors vite finnas en brandhake och nödiga vattenämbar och därjämte,

a) då ansvarighetsbeloppet går öfver 500 till och med 8,000 kronor, en handspruta och en tillräckligt stor och stark stege;

b) då ansvarighetsbeloppet går över 8,000 till och med 20,000 kronor, 2 handsprutor och 2 stegar;

c) då ansvarighetsbeloppet går över 20,000 till och med 50,000 kronor, 2 handsprutor, 2 stegar, en vattentunna eller annat lämpligt kärl, rymmande minst 250 liter (95 kannor) samt en slangspruta, försedd med slang avminst 4 meters (6 3/4 alnar) längd, av beskaffenhet att giva 25 à 30 liter (9 1/2 à 11 1/2 kannor) vatten i minuten och kasta vattenstrålen 8 à 10 meter från munstycket;

d) då ansvarighetsbeloppet går över 50,000 kronor, 2 handsprutor, 2 stegar, en vattentunna af ovan sagda beskaffenhet och en slangspruta med slang af minst 7 meters (12 alnar) längd af beskaffenhet att giva 90 à 100 liter (34 à 38 kannor) vatten i minuten och kasta vattenstrålen 20 à 25 meter från munstycket.

Obs. I större by skall finnas, utom en sådan slangspruta, som omförmäles i nästföregående punkt, en stadgad ordning för vattnets framförande och sprutans servering.

5:o. **Vite för försumlig brandrotemästare:** Landshövdingeämbete har, den 8 april 1857, stadgat ett vite av 5 kronor, vartill, jämte laga skadeersättningskyldighet, de brandrotemästare göra sig förfallne, som med hänseende till brandsyners förrättande och de berättelser, som däröver skola avgivas, icke ställa sig till efterrättelse reglementets föreskrifter.

Örebro i april 1891.
Styrelsen.

Örebro 1899. Bohlinska Boktryckeriet.

Som direktionens arbetsorgan ute i socknarna fungerade brandstodskommittéer, som hade till uppgift att ta emot och granska försäkringsansökningar, sköta uppbörden av premierna, svara för brandsynen och medverka vid eldsvådeutredningar. Det fanns också ett nätverk av brandrotemästare som skulle göra årliga besiktningar av tak och eldstäder. I slutet av 1940-talet avlöstes kommittéerna av heltidsanställda säljare och en branschutbildad fritidsombudskår.

Avskrift gjord av Värmlands Brandhistoriska Klubb – språket har moderniserats för att öka läsbarheten